

Den nya sexualbrotts- lagstiftningen – en första praxisöversikt

RättsPM 2005:6
Utvecklingscentrum Göteborg
November 2005

November 2005

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning	2
2. Våldtäkt av normalgraden	2
2.1 Hovrättsdomar	2
2.2 Tingsrättsdomar	6
3. Utnyttjandefallen	8
3.1 Hovrättsdomar	8
3.2 Tingsrättsdomar	9
4. Grov våldtäkt	10
4.1 Hovrättsdomar	10
4.2 Tingsrättsdom	11
5. Sexuellt tvång	11
5.1 Tingsrättsdom	11
6. Våldtäkt mot barn och sexuellt utnyttjande av barn	12
6.1 Hovrättsdomar	12
6.2 Tingsrättsdomar	14

1. Inledning

Den 1 april 2005 genomfördes genomgripande förändringar av bestämmelserna om sexualbrott. Det infördes ett nytt 6 kap. i brottsbalken. De nya reglerna har nu varit i kraft i drygt ett halvt år.

Landets åklagarkammare har försett Utvecklingscentrum Göteborg med de domar där de nya reglerna har tillämpats. Materialet är nu (november 2005) så omfattande att en första praxisöversikt kan göras. I denna praxisöversikt redovisas samtliga inkomna hovrättsdomar, oavsett om de vunnit laga kraft eller inte. Dessutom redovisas de tingsrättsdomar som är lagakraftvunna. Lagakraftvunna domar där åtalet ogillats ingår inte i denna sammanställning. I sammanhanget kan nämnas att i de fall åtalet ogillats har det i de flesta fall berott på bevissvårigheter i det aktuella fallet. Med hänsyn till att många domar delvis omfattas av sekretess är beskrivningen av de olika händelserna i vissa fall kortfattade. Det kan här anmärkas att i enstaka fall är sekretessen i domarna så omfattande att det inte går att utläsa vilket eller vilka gärningsmoment domstolen dömt över.

Avsikten är att en uppdaterad praxisöversikt skall ges ut under första kvartalet 2006. Bl.a. med hänsyn härtill är det av stor vikt att åklagarkamrarna fortsätter att skicka in samtliga domar, såväl tingsrätts- som hovrättsdomar, i mål där åklagaren stämt på 6 kap. 1-5 §§ till Utvecklingscentrum Göteborg.

2. Våldtäkt av normalgraden

2.1 Hovrättsdomar

Hovrättens för Västra Sverige, avd. 3, dom den 30 juni 2005 i mål nr B 2583-05

Åklagarkammarens i Borås ärende C4-5-1271-05

Målsäganden och den tilltalade hade haft en relation. Vid det aktuella tillfället, som ägde rum nattetid i målsägandens bostad, knuffade eller drog den tilltalade in målsäganden i hennes sovrum där han knuffade ner henne på sängen. Han sög eller slickade på hennes bröst och trots att hon gjorde motstånd lyckades han dra av hennes byxor och trosor. Han höll fast henne och blottade sin penis, varefter han gned den mot hennes kropp, bl.a. hennes underliv. Sedan han fått utlösning strök han ut denna över hennes underliv. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket till fängelse två år tre månader.

Hovrättens för Övre Norrlands dom den 18 juli 2005 i mål nr B 444-05

Åklagarkammarens i Umeå ärende C-23-1170-05

Den tilltalade och målsäganden hade varit ett par i tolv år, men aldrig sammanbott. De har gemensamt tre barn. Gärningen bestod i att den tilltalade tryckte ned och höll fast målsäganden på en säng, trots att hon spjånade emot, och förde in flera fingrar i hennes slida

med smärta, svullnad, sårskada och blödning i underlivet som följd. Att notera i sammanhanget är att den tilltalade inte synes ha haft som mål att tillfredsställa sin sexualdrift. Hans huvudsakliga uppgift var i stället att allvarligt kränka målsäganden. Hans handlande var att betrakta som lika allvarligt som ett påtvingat samlag. Gärningen var därför att bedöma som våldtäkt. Dessutom hade den tilltalade vid sidan om den sexuella handlingen misshandlat målsäganden. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket och en mängd andra vålds- och förmögenhetsbrott till fängelse två år fyra månader.

Hovrättens för Nedre Norrland dom den 20 juli 2005 i mål nr B 614-05

Åklagarkammarens i Sundsvall ärende C-14-1460-05

Ungdomsmål. Den tilltalade, 17 år, och målsäganden, 18 år, kände inte varandra närmare. De träffades på en fest. Båda var berusade. Vid ett tillfälle påbörjade de ett samlag, som båda var med på, men de blev avbrutna av någon annan. Senare samma kväll drogs målsäganden, mot sin vilja, in på en toalett av den tilltalade. Han gjorde närmanden och hon sade åt honom att sluta. Han försökte att ta av hennes kläder, men misslyckades. Då tog han i stället av sina, varefter han tog tag i hennes hår och tvingade henne att suga hans penis under någon minut. Ytterligare senare samma kväll/natt drogs målsäganden på nytt in på samma toalett som tidigare. Hon skrek, men han satte handen för hennes mun, varefter han drog av henne byxorna. Han tog av sig sina byxor. Han försökte att genomföra ett samlag men det gick inte. I stället tog han tag i hennes huvud och tvingade henne på nytt att suga hans penis. Hon grät, protesterade och gjorde fysiskt motstånd. Efter ett tag lyckades hon ta sig ut från toaletten. Den tilltalade dömdes för två fall av våldtäkt enligt 1 § första stycket. Han dömdes också för en mängd andra våldsbrott. Påföljden bestämdes till slutet ungdomsvård i ett år.

Göta hovrätts, avd. 3, dom den 9 augusti 2005 i mål nr B 1726-05

Åklagarkammarens i Kalmar ärende C-6-1185-05

Den tilltalade åtalades *dels* för två fall av våldtäkt och för ett våldtäktsförsök mot en och samma målsägande, *dels* för olaga hot. Beträffande sexualbrotten var endast en av våldtäkterna begången efter den 1 april 2005. Den tilltalade och målsäganden hade haft ett förhållande, men de hade aldrig varit sambor. När det gäller sexualbrottet begånget efter den 1 april 2005 hade målsäganden gått och lagt sig i sin säng. Dessförinnan hade hon bett den tilltalade, som brutit sig in i hennes lägenhet, att gå hem. Han vägrade och kom i stället efter henne och började ta på henne. Hon sade åt honom att sluta. Han fortsatte att ta på henne samt tog av sig sina kläder. Han satte sig grensle över henne och gav henne tre-fyra örfilar, varpå hon började gråta. Han särade på hennes ben och genomförde ett samlag. Hon grät hela tiden. Den tilltalade dömdes för samtliga åtalade sexualbrott och ett fall av olaga hot till fängelse tre år sex månader.

Svea hovrätts, avd. 7, dom den 22 augusti 2005 i mål nr B 5394-05

Åklagarkammarens i Falun ärende C-13-2081-05

Målsäganden och den tilltalade kände varandra sedan något halvår. De hade inte haft någon egentlig sexuell relation. Vid det aktuella tillfället var de hemma hos honom. De åt, drack och drogade. När hon ville gå uppstod en upphetsad diskussion. Han hämtade en kniv och sade att han skulle döda henne och att hon skulle ta av sig kläderna. Hon fick lägga sig naken på sängen. Han tog av sig sina kläder. Hon sade nej hela tiden. Han höll i hennes armar och ben, satte sig på henne, tog stryptag och upprepade att han skulle döda henne. Han slog henne i ansiktet. Han försökte att komma in i hennes underliv med sin penis. Han lyckades att komma in en liten bit. Därefter tog han tag i hennes huvud och förde in sin penis i hennes mun. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket och för olaga hot, grovt brott, till fängelse två år sex månader jämte utvisning i tio år.

Hovrättens för Västra Sverige, avd. 5, dom den 25 augusti 2005 i mål nr B 3094-05

Åklagarkammarens i Halmstad ärende C5-6-1295-05

Målsäganden och den tilltalade hade haft en relation under ca tre års tid och varit sambor. De var numera separerade. De fortsatte dock att umgås ibland. Hon var på besök i hans stuga. Efter en stund ville han ha sex. Hon ville inte, men trots detta blev det så att de hade samlag. Därefter åt de middag och tittade på TV. Senare förekom sexuell umgänge på nytt. Ytterligare senare var han otrevlig mot henne och de blev osams. Hon blev misshandlad och utslängd. Efter fem minuter bad han om förlåtelse och ville älska. Hon ville inte. Han tog tag i henne och slängde ner henne i sängen. Han höll om hennes överarmar och satte sig grensle över henne. Hon gjorde motstånd och försökte sparka undan honom, men misslyckades. Han bände isär hennes ben med sina knän. Hon slutade att göra motstånd efter ett tag. Han förde in, eller försökte föra in, sin penis i henne. Han fick utlösning. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket samt två fall av misshandel, varav den ena var ringa, till fängelse två år.

Hovrättens för Nedre Norrland dom den 26 augusti 2005 i mål nr B 674-05

Åklagarkammarens i Sundsvall ärende C-13-1352-05

Målsäganden, 18 år gammal, skulle övernatta i sin pappas bostad. Det skulle även den tilltalade, 39 år gammal. Under kvällen/natten började den tilltalade att tafsa på målsäganden. Han tog på hennes bröst och underliv. Han sade att han skulle döda henne om hon skrek eller väckte någon. Han tog av hennes kläder. Hon protesterade, men han fortsatte. Han tog fram en dildo, som han pressade in i hennes underliv. Därefter höll han fast hennes handleder, höll henne samt låg på henne så att hon inte kunde röra på sig, varpå han trängde in sin penis i hennes underliv. Samlaget pågick ca 10-15 minuter. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket till fängelse två år.

Svea hovrätts, avd. 8, dom den 12 september 2005 i mål nr B 5808-05

Västerorts åklagarkammars i Stockholm ärende C02-5-413-05

I målet var fråga om fem tillfällen, varav de första två tillfällena låg i tiden före den 1 april 2005. Vid det *första tillfället* satte den tilltalade fast målsäganden, en 16-årig flicka, vid en sängstolpe med handbojor och lade sig sedan över henne, varefter han genomförde ett analt samlag. Upprepade gånger bad hon honom att sluta och klagade över smärta. Vid det *andra tillfället* hade han ett, utifrån även målsägandens perspektiv, frivilligt vaginalt samlag med en annan målsägande. Den brottsliga handlingen bestod i att den tilltalade uppmanade en annan man, trots att målsäganden motsatte sig det, att samtidigt ha ett analt samlag med henne. Den tilltalade låste fast målsägandens armar bakom hennes rygg och böjde henne framåt, vilket ledde till att hon inte kunde röra sig, varefter den andre mannen sökte genomföra ett analt samlag. Vid det *tredje tillfället* höll han fast en tredje målsägande, drog av henne kläderna och tilldelade henne slag i ansiktet och på bröstet. Vid ett tillfälle tryckte han dessutom en kudde över hennes ansikte. Sexualhandlingarna bestod i upprepade vaginala och ett oralt samlag. Vid det *fjärde tillfället* höll han fast en fjärde målsägande och särade på hennes ben samtidigt som en annan man, på den tilltalades uppmaning, försökte att få in sin penis i hennes underliv. Vid det *femte tillfället* drog han en femte målsägande i håret, slog, klämde och bet henne i bröstet, höll fast hennes händer samt slet av henne kläderna. Därtill uppvisade han ett hotfullt och aggressivt beteende. Sexualhandlingarna bestod i upprepade vaginala samlag och att den tilltalade flera gånger förde upp ett finger i målsägandens anus. Mellan samlagen försökte målsäganden att fly, men hon hindrades av den tilltalade. Delvis var två andra män, var för sig, närvarande och tittade på. Den tilltalade dömdes för tre fall av våldtäkt och två fall av medhjälp till våldtäkt, båda rubriceringarna enligt 1 § första stycket, samt några bötesbrott till fängelse fem år.

Göta hovrätts, avd. 1, dom den 15 september 2005 i mål nr B 1686-05

Åklagarkammars i Jönköping ärende C-5-1372-05

Målsäganden och den tilltalade träffades på en restaurang. De hade inte träffats tidigare. Han frågade om han fick sova över hos henne, varefter de åkte hem till hennes lägenhet. Det var inte tal om sex. Han fick sova i hennes dubbelsäng. Efter ett tag ville han kramas. Han drog i hennes linne. Hon höll emot och sade att hon inte var intresserad. Han satte sig då grensle över henne när hon låg på rygg. Han slet av henne linnen. Hon sade att hon inte ville ha sex. Han tog tag i hennes händer och höll fast dem ovanför hennes huvud. Han lyckades få av hennes trosor, trots att hon försökte att hålla emot. Han drog isär hennes ben. Han höll upp ena handen och frågade henne om hon visste vad han kunde göra med den. Han hade ett vaginalt samlag med henne. Under hela samlaget höll han fast hennes händer. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket till fängelse två år.

Svea hovrätts, avd. 7, dom den 28 september 2005 i mål nr B 6437-05

Söderorts åklagarkammars i Stockholm ärende C05-31-3417-05

Målsäganden och den tilltalade kände varandra lite grand. Han bjöd hem henne till sig för att fira påsk. Sedan de ätit middag gav hon honom en kram som tack. Han knuffade ner henne på soffan. Han hamnade ovanpå henne. De brottades. Han försökte att dra upp hennes behå och tröja. Han "skruvade" på hennes bröst utanpå behå. Han försökte därefter att knäppa upp skärpet på hennes byxor. Hon protesterade högljutt och sparkade till honom, varpå han avbröt och bad om ursäkt. Det hela tog ca en minut. Gärningen bedömdes som försök till våldtäkt enligt 1 § första stycket. Den tilltalade dömdes för detta brott samt för misshandel och olaga hot till fängelse ett år sex månader.

2.2 Tingsrättsdomar

Stockholms tingsrätts, avd. 14, dom den 18 maj 2005 i mål nr B 9522-05

City åklagarkammars i Stockholm ärende C11-19-2832-05

Målsäganden hade druckit alkohol i flera dagar och ätit lugnande tabletter i sådan utsträckning att hon fördes till en beroendemottagning. Hon kunde då inte gå själv. Hon fick ligga och vila på en säng i ett rum. Den tilltalade befann sig på samma mottagning efter misstanke om att han tagit droger. Den tilltalade gick till den säng där målsäganden låg. Han presenterade sig som läkare och sade att han skulle undersöka henne. Han tog tag i hennes ben och särade på dem. Han böjde sig över henne, varpå hon försökte att knuffa bort honom, men fick själv en knuff med hans båda händer. Hans ena hand träffade vid hennes öga. Genom knuffen fick han ner henne på sängen igen. Han drog av henne kläderna. Hon var så chockad att hon blev helt apatisk. Han bände isär hennes ben. Han tog ut en tampong och förde hela sin hand fram och tillbaka i hennes underliv flera gånger. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket och några bötesbrott till fängelse två år.

Ångermanlands tingsrätts dom den 22 juli 2005 i mål nr B 1408-05

Åklagarkammars i Sundsvall ärende C-14-2075-05

Målsäganden och den tilltalade bodde tillsammans. De grälade. Den tilltalade slet av målsägandens kläder och hon trycktes ned i en soffa. Hon skrek efter hjälp och sade att hon inte ville ha samlag. Han sade åt henne att hålla tyst. Hon försökte att komma loss, men han höll henne i armarna. Han lade sig över henne och genomförde ett samlag. Därefter sade han att om hon berättade vad som hänt för någon skulle han avskilja hennes huvud från kroppen med en kniv. Han sade också att hon aldrig mer skulle få se sina barn. Han gav henne ett löst slag i ansiktet eller på armen. Strax därefter sade han att han var sugen på ett nytt samlag. Hon gick då och lade sig på rygg i soffan. Han genomförde ett nytt samlag utan att använda våld. Hon deltog inte aktivt i samlaget och vände bort ansiktet när han försökte att kyssa henne. Hon vågade inte göra motstånd, hon

väntade på att det skulle ta slut. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket i två fall. Beträffande den andra händelsen uttalade domstolen att den tilltalades hotfulla agerande varit sådant att det tvingat målsäganden till samlag och att något aktivt motstånd från målsägandens sida inte krävts. Han dömdes också för ett fall av olaga hot. Påföljden bestämdes till fängelse två år nio månader.

Jönköpings tingsrätts dom den 27 juli 2005 i mål nr B 1215-05
Åklagarkammarens i Jönköping ärende C-17-1950-05

Målsäganden skulle, efter en krogkväll, övernatta hos en släkting. Även den tilltalade befann sig i släktingens bostad. Målsäganden gick ensam och lade sig för att sova i ett av sovrummen. Hon vaknade av att den tilltalade hade vaginalt samlag med henne bakifrån när hon låg på mage. Med sin ena hand tryckte han på hennes huvud mot kudden så att hon inte kunde röra det och inte heller kunde skrika. Trots att hon sade nej och sluta fortsatte han. Han låg över henne och höll ett fast grepp så att hon låg i en "låst" ställning; hon kunde inte komma loss. Enligt den tilltalade pågick samlaget i en halvtimme. Den tilltalade dömdes för våldtäkt *de/s* enligt 1 § andra stycket, då det gäller den inledande handlingen, eftersom målsäganden då befunnit sig i ett hjälplöst tillstånd p.g.a. sömn och i viss mån berusning, *de/s* enligt 1 § första stycket, såvitt gäller den fortsatta handlingen efter att målsäganden vaknat. Påföljden bestämdes till fängelse två år.

Göteborgs tingsrätts, avd. 9, dom den 2 september 2005 i mål nr B 7272-05

2:a åklagarkammarens i Göteborg ärende C2-1-2841-05

Ungdomsmål. Den tilltalade var 18 år och målsäganden 20 år. De var bekanta med varandra sedan tidigare. Hon var på besök hos en kille, som hon var intresserad av, och hade samlag med honom. Därefter upptäckte hon att även den tilltalade fanns i lägenheten. Den tilltalade började efter ett tag, mot hennes vilja, att kyssa henne på halsen. Han tog på henne, varpå hon försökte att knuffa undan honom. Han höll i hennes handled och drog ned hennes byxor till knäna. Hon drog upp sina byxor, men han drog ned dem igen. Han tog av sig sina byxor och drog ner henne i en säng. Han höll fast henne med en hand om ryggen och med den andra höll han ett grepp om hennes handled. Han lade sig ovanpå henne. När hon försökte att hålla ihop sina ben särade han dem med sina ben. Han genomförde ett samlag. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § första stycket till, med hänsyn tagen till hans ungdom, fängelse ett år. Påföljden avsåg också ett tidigare fall av misshandel för vilken den tilltalade dömts till skyddstillsyn, som undanröjdes.

Luleå tingsrätts dom den 23 september 2005 i mål nr B 1580-05
Åklagarkammarens i Luleå ärende C-5-2018-05

Målsäganden och den tilltalade hade varit tillsammans i nära fem år. De har två barn tillsammans. Han var två gånger tidigare dömd för grov kvinnofridskränkning mot henne. Vid nu aktuellt tillfälle hade de grälat. Han ville att de skulle ha "försoningssex", vilket hon gick med på. En stund senare ville han, som hade tagit droger, ha

sex igen, vilket hon inte ville. Han sade att han skulle ta sex, om hon inte gav honom det. Han svarade jakande på hennes fråga om han skulle våldta henne. Han sade också att han kanske skulle kväva henne. Därefter tog han tag i och slet sönder hennes trosor, varefter han särade på hennes ben. Hon skrek åt honom att sluta samtidigt som hon försökte att knipa ihop benen. Sedan trängde han in i henne under ungefär fem minuter. Därefter slängde han runt henne och hade ett analt samlag under lika lång tid. Gärningen bedömdes som våldtäkt enligt 1 § första stycket. Den tilltalade dömdes härför och för grov kvinnofridskränkning till fängelse tre år.

3. Utnyttjandefallen

3.1 Hovrättsdomar

Hovrättens för Nedre Norrland dom den 23 augusti 2005 i mål nr B 736-05

Åklagarkammarens i Sundsvall ärende C-14-1972-05

Efter en krogkväll var det efterfest hemma hos målsäganden och hennes sambo. Efter att alla badat bastu blev målsäganden trött. Hon gick och lade sig i sovrummet. Hon lade sig naken under täcket och somnade snabbt. Hon vaknade till av att någon hade sex med henne; den andre gled in och ut ur henne och sängen gungade. Efter en stund gick det upp för henne att den andre inte var hennes sambo utan en av efterfestdeltagarna. Enligt denne pågick samlaget i ca tio minuter. Målsäganden befanns ha varit i ett hjälplöst tillstånd till följd av sömn. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § andra stycket till fängelse två år.

Hovrättens för Västra Sverige, avd. 2, dom den 4 oktober 2005 i mål nr B 3435-05

Åklagarkammarens i Karlstad ärende C-19-2839-05

Målsäganden och den tilltalade kände inte varandra närmare. Den aktuella kvällen blev målsäganden mycket berusad. När hon kom hem kräcktes hon vid flera tillfällen. Hennes sambo var inte hemma. Hon gick och lade sig och somnade direkt. Hon vaknade av att den tilltalade låg mellan hennes ben, som var isär. Han slickade henne och hade tungan både på och i hennes könsorgan. Handlingen utfördes, enligt den tilltalade, med en viss varaktighet. Han var helt påklädd. Målsäganden befanns ha varit i ett hjälplöst tillstånd till följd av sömn och berusning. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § andra stycket till fängelse två år.

Svea hovrätts, avd. 9, dom den 8 november 2005 i mål nr B 7073-05

City åklagarkammarens i Stockholm ärende C11-10-7553-05

Den tilltalade och målsägandena, två 19-åriga flickor, träffades för första gången på en restaurang. Sent på natten åkte de till den ena målsägandens lägenhet. Båda flickorna var berusade. Den ena av dem så berusad att hon spydde ner sig. I lägenheten somnade flickorna tämligen omgående. När de sov hade den tilltalade ett va-

ginalt samlag med den ena flickan och ett analt samlag med den andra. Båda målsägandena bedömdes ha varit i ett hjälplöst till följd av sömn. Den mest berusade flickan också till följd av berusning. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § andra stycket i två fall till fängelse tre år.

3.2 Tingsrättsdomar

Jönköpings tingsrätts dom den 27 juli 2005 i mål nr B 1215-05 *Åklagarkammarens i Jönköping ärende C-17-1950-05*

Domen refererad ovan avsnitt 2.2.

Norrköpings tingsrätts dom den 26 augusti 2005 i mål nr B 1792-05

Åklagarkammarens i Norrköping ärende C-6-1842-05

Målsäganden, de tilltalade och ytterligare några personer hade under eftermiddagen och kvällen druckit alkohol. Senare på kvällen blev målsäganden hembjuden till den tilltalade. Där dracks ytterligare alkohol. Målsäganden blev mycket berusad och somnade på en soffa. En kamrat till den tilltalade lade sig på henne och tog på hennes kropp på olika ställen. Efter att han hade slutat somnade hon om. Hon vaknade av att den tilltalade genomförde ett vaginalt samlag med henne. Hon låg på magen med honom över sig. Hennes jeans och trosor, som hon hade haft på sig när hon somnade, var nerdragna till knäna. Hon sade åt honom att sluta. Hon försökte att resa på sig, men det gick inte eftersom han höll fast henne med en hand på hennes rygg. Sedan hon oavbrutet under två minuter sagt åt honom att sluta fick han utlösning och slutade. Målsäganden ansågs ha befunnit sig i ett hjälplöst tillstånd till följd av en kombination av sömn och berusning. Den tilltalade dömdes för våldtäkt enligt 1 § andra stycket till fängelse två år.

4. Grov våldtäkt

4.1 Hovrättsdomar

Göta hovrätts, avd. 3, dom den 15 juli 2005 i mål nr B 1325-05 *Åklagarkammarens i Växjö ärende C-2-887-05*

Ungdomsmål. Två pojkar, enligt uppgift 17 och 16 år, åtalades för grov våldtäkt. Målsägande var två flickor som gick i sjunde respektive åttonde klass. Alla gick på samma skola. Målsägandena gick till en badplats. De tilltalade kom också dit. De tilltalade drog in flickorna i en närbelägen stuga. De låste dörren och täckte för fönstren. Flickorna sade att de ville gå, men de fick inte det. Flickorna fick veta att de inte skulle få gå förrän de haft sex med pojkarna. En av de tilltalade hotade flickorna med knytnäven höjd till slag. Senare hotade han flickorna med att säga att han skulle slå dem, om de inte gjorde som han sade. Den andre tilltalade höll i olika skeden fast målsägandena i armarna. En av de tilltalade hade vaginala samlag med båda flickorna, medan den andre hade samlag med endast en av dem. Båda tilltalade hade orala samlag med båda

flickorna. Tingsrätten anförde att brottet begåtts av flera gärningsmän och dömde båda tilltalade för grov våldtäkt. I hovrätten ogillades åtalet mot "16-åringen", eftersom det inte kunde anses ställt bortom allt rimligt tvivel att han var fyllda 15 år vid tiden för gärningen. Beträffande 17-åringen fastställdes tingsrättens dom i skuldfrågan. Han dömdes sålunda för grov våldtäkt enligt 1 § första och fjärde styckena samt ytterligare brott av i sammanhanget mindre betydelse till slutet ungdomsvård ett år sex månader jämte utvisning på livstid.

Hovrättens för Västra Sverige, avd. 6, dom den 7 september 2005 i mål nr B 3400-05

Åklagarkammarens i Karlstad ärende C-10-3708-04

Målsäganden och den tilltalade hade haft ett förhållande sedan en och en halv månad tillbaka. Några dagar innan aktuell händelse hade hon gjort slut. Hon var hemma hos honom. Efter en stund ville hon gå hem, men han tog med hårda tag i hennes arm. Han ryckte i hennes skärp och ville ha sex. Hon ville inte och sade till honom att sluta. Han hotade henne med knytnävarna och sade att han skulle slå henne. Han tog också fram en bestickkniv och höll framför henne i halshöjd utan att säga något. Han hämtade en kniv med träskaft som han höll mot hennes ansikte och bröst. Han sade att han skulle döda henne. Han slet i hennes skärp och byxor, men de satt så hårt att hon tog av dem själv. Han tog av sig sina kläder. Han drog i henne och tog tag i hennes lår. När hon försökte att resa sig upp tog han tag i hennes hals. Hon försökte att knipa ihop benen, men han lyckades att bända isär dem. Han trängde in i henne och gjorde samlagsrörelser länge, kanske en timme. Hon grät hela tiden. Efteråt ville hon åka hem, men det fick hon inte. Han tog tag i hennes armar och ledde in henne till sovrummet. Han knuffade ner henne i sängen. Han onanerade, varefter han trängde in i henne på nytt. Hon var apatisk och gjorde inget motstånd. Han hade ingen kniv i detta skede, men hotade med knytnäven. Dessutom slog han henne i huvudet. Han slickade hennes underliv. Hon tvingades att onanera åt honom vid två tillfällen. Det var i vart fall fem samlag i sovrummet. Det pågick under sammanlagt ca sex timmar. Med beaktande av att målsäganden hindrats att lämna den tilltalades lägenhet under i vart fall sex timmar och att den tilltalade hotat med kniv bedömdes gärningen som grov våldtäkt enligt 1 § första och fjärde styckena. Den tilltalade dömdes också för misshandel och hot i andra sammanhang. Påföljden bestämdes till fängelse fyra år tre månader.

4.2 Tingsrättsdom

Helsingborgs tingsrätts dom den 21 juni 2005 i mål nr B 2104-05

Åklagarkammarens i Helsingborg ärende C-25-2341-05

Målsäganden träffade den tilltalade på en pub. När hon skulle gå hem gjorde han henne sällskap på vägen. Han ville bjuda henne på vin, varför de gick till en lokal som han disponerade. Plötsligt skulle han kyssa henne. Hon försökte att slingra sig undan. Hon sade att hon inte ville. Då slet han tag i henne och tryckte sig mot henne.

Hon tog sig loss och sprang mot dörren, men den var låst. Han började slita i och dra av alla hennes kläder. Han slängde henne i en soffa. Han hade ett analt samlag med henne. Hon tog sig sedan loss, varpå de slogs med varandra. Därefter genomförde han ytterligare ett analt samlag. Hon skrek högt. Efter att hon tillåtits att gå på toaletten slet han henne ännu en gång till soffan. Han slog henne och tog sedan med sina båda händer runt hennes hals och tryckte kraftigt. Därefter tog han tag i hennes huvud och tryckte in sin penis i hennes mun. Efter ett tag slutade han och vände sedan på henne, varefter han genomförde ett tredje analt samlag. Under hela förloppet, som pågick i ca tre timmar, blev målsäganden upprepade gånger slagen i ansiktet. Den tilltalade dömdes för grov våldtäkt enligt 1 § första och fjärde styckena. Domstolen fäste i rubriceringsfrågan vikt vid att det var ett i tiden utdraget förlopp, att målsäganden känt allvarlig fruktan för sitt liv då den tilltalade tog ett hårt grepp om hennes hals samt att handlingarna varit oerhört förnedrande och hänsynslösa. Påföljden bestämdes till fängelse fem år. Dessutom utvisades den tilltalade för en tid om tio år.

5. Sexuellt tvång

5.1 Tingsrättsdom

Södra Roslags tingsrätts dom den 29 augusti 2005 i mål nr B 2484-05

Norrorts åklagarkammars i Stockholm ärende C01-5-4290-05

Målsäganden, den tilltalade och ytterligare ett antal personer var på en kräftskiva. Vid midnatt badade alla i havet. När festen därefter fortsatte skulle målsäganden återvända till badplatsen, eftersom hon hade glömt några saker där. Den tilltalade gjorde henne sällskap. När de var vid badplatsen tog han tag i henne och drog ner henne på marken. Hon hamnade på rygg och han låg ovanpå henne. Han försökte att kyssa henne på munnen, men hon vände ansiktet åt sidan. Han tog tag i byxlinningen och försökte att dra ner hennes byxor. Hela tiden flämtade han högt och tryckte sitt underliv mot hennes. Han tog på hennes bröst och mellan hennes ben utanpå kläderna. Efter en liten stund lät han henne komma upp. Hon hann dock bara ta några steg innan han ånyo drog ned henne på marken, varvid han upprepade sitt beteende, dock inte lika intensivt. Den tilltalade dömdes för sexuellt tvång enligt 2 § första stycket till fängelse fyra månader.

6. Våldtäkt mot barn och sexuellt utnyttjande av barn

6.1 Hovrättsdomar

***Svea hovrätts, avd. 8, dom den 26 juli 2005 i mål nr B 4609-05
Söderorts åklagarkammars i Stockholm ärende C05-15-2256-05***

Den tilltalade hade haft ett förhållande med målsägandens mamma. Även efter det att förhållandet avslutats besökte den tilltalade målsägandens familj ofta; en period t.o.m. bodde han där. Målsägande var en tio år gammal flicka. Den tilltalade åtalades för fyra handlingar, varav tre hade inträffat före den 1 april 2005. Såvitt gäller sistnämnda handlingar hade den tilltalade vid ett tillfälle klämt målsäganden en kort stund på bröstet och en kort stund haft två fingertoppar inne i hennes vagina, vid ett annat tillfälle haft en fingertopp inne i hennes vagina och rört fingret samt vid ett ytterligare annat tillfälle klämt henne på bröstet och hållit en fingertopp stilla i hennes vagina. Dessa handlingar bedömdes som sexuellt utnyttjande av underårig. Slutligen hade den tilltalade vid ett tillfälle efter den 1 april 2005 klämt målsäganden på bröstet, haft två fingertoppar inne i hennes vagina och rört om samt, utan att knäppa upp byxor, lagt hennes hand på sin penis. Handlingen bedömdes som våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket. Påföljden bestämdes till fängelse två år åtta månader.

***Hovrättens för Västra Sverige, avd. 2, dom den 20 september 2005 i mål nr B 3043-05
Åklagarkammars i Uddevalla ärende C7-12-1439-05***

Den tilltalade var 24 år och målsäganden 13 år. De kände varandra sedan tidigare. Månaderna innan händelsen utvecklades ett förhållande mellan dem, trots att den tilltalade hade fru och barn. De pratade om en framtid tillsammans och om att ha en sexuell relation. De planerade att genomföra ett samlag. Bl.a. köpte han kondomer. Den aktuella dagen kom målsäganden hem till den tilltalade. De genomförde ett samlag. Inga tvångsinslag förekom. Den tilltalade dömdes för sexuellt utnyttjande av barn enligt 5 § till fängelse sex månader. Riksåklagaren har överklagat domen och yrkat att den tilltalade skall dömas för våldtäkt mot barn till fängelse två år. Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd men ännu inte hållit huvudförhandling i målet.

***Hovrättens för Övre Norrland dom den 30 september 2005 i mål nr B 606-05
Åklagarkammars i Umeå ärende C-12-1562-05***

Målsäganden var 13 år och den tilltalade 21 år. De hade lärt känna varandra ett halvår innan. De hade träffats ett flertal gånger. Vid det aktuella tillfället var målsäganden på besök i den tilltalades bostad. De satt på sängen. Han välte ned henne så att hon hamnade på rygg. Han tryckte med ena handen fast hennes armar. Med andra handen drog han ner hennes byxor och trosor. Hon sade åt honom

att sluta. Han drog ned sina byxor. Han bytte grepp och höll hennes armar på var sin sida av hennes huvud, varefter han trängde in i henne och gjorde samlagsrörelser. Samlaget pågick fem-tio minuter. Den tilltalade dömdes för våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket till fängelse två år.

Hovrättens över Skåne och Blekinge, avd. 3, dom den 12 oktober 2005 i mål nr B 2134-05

Åklagarkammarens i Kristianstad ärende C-5-1376-05

Målsägandena var två pojkar som var åtta till nio år gamla. De var på besök i den tilltalades bostad. Under besöket tjatade den tilltalade om att få suga på pojkarnas penisar. Han hämtade en hundralapp som han lade på bordet. Den tilltalade onanerade inför pojkarna. Den ena pojken kände sig tvingad att gå med på den tilltalades begäran, varefter den tilltalade sög på pojkens penis under ca en minut. Den tilltalade dömdes för våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket och för sexuellt ofredande enligt 10 § andra stycket. Han dömdes också, beträffande en gärning begången före den 1 april 2005, för sexuellt ofredande och förförelse av ungdom. Påföljden bestämdes till fängelse två år sex månader.

Svea hovrätts, avd. 10, dom den 2 november 2005 i mål nr B 6602-05

Åklagarkammarens i Eskilstuna ärende C-7-1510-05

Målsäganden var 14 år och den tilltalade 35 år. Hon hade en lindrig utvecklingsstörning som innebar att hon var åtminstone två år efter i sin kognitiva utveckling. Den tilltalade var målsägandens danslärare. De hade samlag med varandra i hans bostad vid fem tillfällen. Inga tvångsinslag förekom. Endast ett av tillfällena hade ägt rum efter den 1 april 2005. Den tilltalade dömdes för sexuellt utnyttjande av underårig och våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket till fängelse två år.

Göta hovrätts, avd. 2, dom den 2 november 2005 i mål nr B 2021-05

Åklagarkammarens i Linköping ärende C-10-2022-05

Målsäganden var 13 år och den tilltalade 25 år. De kände inte varandra sedan tidigare. Målsäganden hade ingenstans att sova. Hon sammanträffade med en man som erbjöd henne att bo över hos den tilltalade där även mannen själv skulle sova. Hon gick och lade sig. Den tilltalade kom och lade sig bredvid henne. Hon somnade och vaknade av att han höll på att knäppa upp hennes behå. Han hade tagit av henne hennes övriga kläder. Den tilltalade, som var medveten om målsägandens ålder, hade ett ca fem minuter långt samlag med henne. Han dömdes för våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket till fängelse två år.

Svea hovrätts, avd. 9, dom den 3 november 2005 i mål nr B 7049-05

Norrorts åklagarkammars i Stockholm ärende C01-13-4120-05

Målsäganden var en 13-14 år gammal flicka. Den tilltalade hade ett förhållande med målsägandens mamma. Målsäganden och den tilltalade blev efter hand som pappa och dotter. Åtalet omfattade mellan 40 och 50 tillfällen som inträffat under tid om drygt 14 månader. Sexualhandlingarna bestod i att den tilltalade förmått målsäganden att klä av sig naken, varefter han *dels* berört hennes könsorgan och andra delar av kroppen, *dels* kysst och slickat henne i underlivet. Vidare hade de legat på varandra såväl med som utan kläder varvid de utfört samlagsrörelser och då gnidit sina könsdelar mot varandra. Någon penetration förekom inte. Slutligen hade målsäganden onanerat åt den tilltalade. Inga tvångsinslag förekom. Den tilltalade dömdes för grovt sexuellt utnyttjande av underårig, för den del av brottsligheten som låg i tiden före den 1 april 2005, och för våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket till fängelse tre år. Påföljden avsåg också brottsligheten i en tidigare dom om misshandel och olaga frihetsberövande för vilka gärningar han hade ådömts skyddstillsyn, som undanröjdes.

6.2 Tingsrättsdomar

Värmlands tingsrätts dom den 6 juli 2005 i mål nr B 3216-05

Åklagarkammarens i Karlstad ärende C-1-2184-05

Den tilltalade hade som barnvakt hand om målsäganden, en två år gammal flicka, vid flera tillfällen. Vid i vart fall nio tillfällen hade den tilltalade begått sexuella övergrepp mot flickan. De bestod i att den tilltalade berört eller penetrerat flickans könsorgan med ett stavliknande föremål, med sin hand berört och fört isär flickans yttre könsdelar eller intilliggande hudpartier, vid ett tillfälle inlett ett inträngande med sin penis i flickans slida samt vid något tillfälle utfört en anal penetration. Dessutom hade den tilltalade fotograferat en del av övergreppen. Den tilltalade dömdes för grovt sexuellt utnyttjande av underårig (för den mindre del av brotten som begåtts före den 1 april 2005), grov våldtäkt mot barn enligt 4 § första och tredje styckena samt grovt barnpornografibrott till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning. Tingsrätten uttalade att brotten hade ett straffvärde på minst åtta års fängelse.

Södra Roslags tingsrätts dom den 10 augusti 2005 i mål nr B 2153-05

Norrorts åklagarkammars i Stockholm ärende C01-12-3855-05

Ungdomsmål. Målsäganden var 14 år och den tilltalade 16 år. Målsäganden och den tilltalade hade haft en Internet-relation under några månaders tid, men träffats personligen bara vid några få tillfällen. Åtalet omfattade händelser vid tre tillfällen. Vid det första tillfället kysste och smekte de varandra. Den tilltalade förde in fingrar i hennes underliv samt smekte hennes bröst, stjärt och könsorgan både innanför och utanpå kläderna. Målsäganden protesterade först, men gav efter för hans "tjat". Vid de båda andra tillfallen förekom samlag. Inte vid något tillfälle ansågs visat att fysiskt tvång förekommit.

Målsäganden hade när som helst kunnat avbryta det hela genom att gå ifrån den tilltalade eller påkalla andras uppmärksamhet. Domstolen ansåg att gärningarna var att bedöma som sexuellt utnyttjande av barn enligt 5 §. Detta främst beroende på avsaknaden av klara och otvetydiga protester från målsägandens sida samt den förhållandevis ringa ålderskillnaden mellan parterna. Med hänsyn till den tilltalades ungdom bestämdes påföljden till villkorlig dom i förening med 60 dagsböter.

Linköpings tingsrätts dom den 3 oktober 2005 i mål nr B 2653-05

Åklagarkammarens i Linköping ärende C-10-2667-05

Den tilltalade hade en natt samlag med sin biologiska dotter som var 16 år. Inga tvångsinslag förekom. Han dömdes för våldtäkt mot barn enligt 4 § andra stycket till fängelse två år.

Lidköpings tingsrätts dom den 7 oktober 2005 i mål nr B 995-05

Åklagarkammarens i Skövde ärende C-12-2103-05

Målsäganden var fem år gammal. Den tilltalade hade med målsäganden genomfört sexuella handlingar som var jämförliga med samlag vid i vart fall två tillfällen. Inga tvångsinslag förekom. Den tilltalade dömdes för våldtäkt mot barn enligt 4 § första stycket till fängelse två år.